

فکر کردن، بی‌درنگ و بادرنگ

انیل کاهنمن

برندهٔ جایزهٔ نوبل اقتصاد

ترجمهٔ حسین علیجانی رنانی

و جمشید پروینیان

به یاد آموس تورسکی

Kahneman, Daniel

سرشناسه: کانمن، دانیل، ۱۹۳۴-م.
عنوان و نام پدیدآور: فکر کردن، بی‌درنگ و بادرنگ/دانیل کاهنمن؛ ترجمه حسین علیجانی‌رنانی، جمشید پرویزیان.

مشخصات نشر: تهران: ققنوس، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۶۴۸ ص: نمودار.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۸-۴۱۳-۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

یادداشت: عنوان اصلی: Thinking, fast and slow, 2013.

یادداشت: کتاب حاضر نخستین بار تحت عنوان «تفکر، سریع و کند» با ترجمه فروغ تالو صمدی توسط انتشارات در دانش بهمن در سال ۱۳۹۵ منتشر و سپس تحت عناوین مختلف توسط ایران و مترجمان متفاوت به چاپ رسیده است.

عنوان دیگر: تفکر، سریع و کند.

موضوع: اندیشه و تفکر

موضوع: Thought and thinking

موضوع: تصمیم‌گیری

موضوع: Decision making

موضوع: شهود

موضوع: Intuition

موضوع: استدلال

موضوع: Reasoning

شناسه افزوده: علیجانی‌رنانی، حسین، ۱۳۶۸-، مترجم

شناسه افزوده: پرویزیان، جمشید، ۱۳۴۴-، مترجم

رده‌بندی کنگره: الف ۱۳۹۷ ت ۷ ۱۳۴۱/۵

رده‌بندی دیویی: ۱۵۳/۴۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۵۴۳۷۹۶

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Thinking, Fast and Slow

Daniel Kahneman

(Winner of Nobel Prize)

Penguin Books, 2011

شارات ققنوس

تهران، خیابان انقلاب، پانزدهمین شهر، خیابان شهدای ژاندارمری،

شماره ۱۱۱، من ۴۰ ۸۶ ۴۰ ۶۶

ویرایش، آماده‌سازی و مورفنی:

تحریریه انتشارات ققنوس

* * *

دانیل کاهنمن

فکر کردن، بی‌درنگ و بادرنگ

ترجمه حسین علیجانی رنانی

و جمشید پرویزیان

چاپ اول

۱۱۰۰ نسخه

۱۳۹۸

چاپ رسام

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۱ - ۴۱۳ - ۲۷۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 600 - 278 - 413 - 1

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۷۵۰۰۰ تومان

فهرست

۹	یادداشت مترجمان
۱۱	درآمد

بخش اول: دو سامانه

۳۱	۱. شخصیت‌های داستان
۴۷	۲. توجه و زحمت
۶۱	۳. کنترل‌کننده تنبل
۷۷	۴. دستگاه تداعی‌گر
۹۱	۵. آسانی شناختی
۱۰۹	۶. هنجارها، شگفتی‌ها، و علت‌ها
۱۱۹	۷. دستگاهی برای پریدن به نتیجه‌گیری‌ها
۱۳۳	۸. داوری‌ها چگونه رخ می‌دهند
۱۴۵	۹. پاسخ به پرسشی ساده‌تر

بخش دوم: دریابش و سوگیری‌ها

۱۵۹	۱۰. قانون اعداد کوچک
۱۷۳	۱۱. لنگرها
۱۸۷	۱۲. دانش دسترس‌پذیری

۱۳. دسترس‌پذیری، هیجان، و ریسک ۱۹۹
۱۴. تخصص تام دلبیو ۲۱۳
۱۵. لیندا: کمتر بیشتر است ۲۲۷
۱۶. علت‌ها آمارها را به حاشیه می‌رانند ۲۴۱
۱۷. پسروی به میانگین ۲۵۳
۱۸. رام کردن پیش‌بینی‌های شهودی ۲۶۷

بخش سوم: بیش اطمینانی

۱۹. ترس همیشگی ۲۸۳
۲۰. توهم بار ۲۹۹
۲۱. شهودها در برابر حواس ۳۱۷
۲۲. شهود کارشناسانه چه فایده‌ای می‌توانیم به آن اعتماد کنیم؟ ۳۳۳
۲۳. دید برون ۳۴۹
۲۴. موتور سرمایه‌داری ۳۶۳

بخش چهارم: انتخاب‌ها

۲۵. خطاهای برنولی ۳۸۱
۲۶. نظریه دورنما ۳۹۳
۲۷. اثر موهبت ۴۰۷
۲۸. پیشامدهای بد ۴۲۳
۲۹. الگوی چهارگانه ۴۳۷
۳۰. پیشامدهای نادر ۴۵۳
۳۱. سیاست‌های ریسک ۴۶۹
۳۲. حفظ حساب‌ها ۴۷۹
۳۳. وارونگی‌ها ۴۹۵
۳۴. چارچوب‌ها و حقیقت ۵۰۹

بخش پنجم: دو خود

۵۲۷	۳۵. دو خود
۵۳۹	۳۶. زندگی به سان یک داستان
۵۴۷	۳۷. بهروزی تجربی
۵۵۹	۳۸. فکر کردن به زندگی
۵۷۵	نتیجه گیری
۵۹۱	پیوست الف: داوری در شرایط عدم قطعیت: دریابش و سوگیری ها
۶۱۱	پیوست ب: انتخاب ها، ارزش ها و چارچوب ها
۶۳۱	منابع پیوست ب
۶۳۳	واژه نامه گلیس به فارسی
۶۳۸	نمایه

www.ketaboo.ir

یادداشت مترجمان

دانش پژوهان علوم اجتماعی، و شاید بتوان گفت بیشتر مردم، همواره پذیرای دو ایده دربارهٔ طبیعت انسان بودند:

۱. انسان موجودی عقلانی است.

۲. اگر بتوان هیجانانی چون خشم، ترس را کنترل کرد، می‌توان عاقلانه فکر کرد و منطقی تصمیم گرفت.

در دههٔ هفتاد میلادی، دانیل کانمن و اموس تورسکی با انتشار مقاله‌هایی این دو فرض را به چالش کشیدند. آنان با طرحی آزمایش‌هایی ساده، اما بسیار هوشمندانه، نشان دادند که ریشهٔ بسیاری از خطاهای فکری و تصمیمی ما نه در هیجانات، بلکه در دستگاه شناخت ماست. آنان برای این را شناسایی کردند که افراد «به طور نظام‌مند و پیش‌بینی‌پذیر» از عقلانیت فاصله می‌گیرند و دست به رفتارهایی می‌زنند که با اصول منطق سازگار نیست. پژوهش این دو دانشمند روان‌شناس تأثیری ژرف بر علوم اجتماعی گذاشت و توجه رشته‌های نوگانه، از فلسفه و حقوق تا آمار و پزشکی، را جلب کرد؛ در این میان شاید بیشترین بهره را علم اقتصاد برد، چنان‌که شاخه‌ای جدید با نام «اقتصاد رفتاری» شکل گرفت و در سال ۲۰۰۲، جایزهٔ نوبل را در اقتصاد برای کاهنمن به ارمغان آورد.

کتاب پیش‌رو چکیدهٔ ده‌ها سال پژوهش نویسندهٔ کتاب دربارهٔ شگفتی‌ها و کاستی‌های ذهن انسان است، موجودی که می‌پندارد پادشاه افکار خویش است و بنا به میل و ارادهٔ خود تصمیم می‌گیرد. این کتاب، اما، نشان می‌دهد که عوامل و نیروهای پیدا و پنهانی هم هستند که در شکل‌گیری باورها، تصمیم‌ها، و سلیقه‌های ما سهم دارند؛ شاید گریزی از آن‌ها نباشد، اما می‌توان با شناخت آن‌ها درست‌تر قضاوت کرد، عاقلانه‌تر فکر کرد، و منطقی‌تر تصمیم گرفت.